

Дочірнє підприємство
«КИЇВСЬКИЙ ХОРЕОГРАФІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор коледжу

Д.С. Кайгородов

12 лютого 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА»
для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	024 Хореографія
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Освітня програма:	Хореографія
Вид дисципліни:	цикл професійної підготовки
Форми навчання:	денна/заочна
Кількість кредитів ECTS:	3
Мова викладання:	державна
Форма підсумкового контролю:	залік

Київ-2020

Робоча програма «Історія образотворчого мистецтва»
дисципліна для студентів за напрямом підготовки
02 Культура і мистецтво, спеціальністю 024 «Хореографія»

Розробник:

Шман Світлана Юріївна, Викладач музичних дисциплін,
кандидат культурології

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри хореографії

Протокол від “05” жовтня 2020 року № 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів — 3	Професійна	
Розділів — 4	Рік підготовки: 1-й	
	Семестр: I, II	
Загальна кількість годин — 90	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 2 самостійної роботи студента — 3,6	30 год.	8 год.
	Практичні, семінарські	
	15 год.	2 год.
	Самостійна робота	
	45 год.	80 год.
	Вид контролю:	
	II залік	II залік

2. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна включена до навчального плану підготовки бакалаврів та є частиною циклу професійної підготовки, а також має міждисциплінарний характер, утворюючи сталі зв'язки з іншими фаховими дисциплінами.

«Історія образотворчого мистецтва» – дисципліна, яка разом з іншими дисциплінами віднесена до числа циклу професійної першого освітнього рівня вищої освіти «бакалавр» і забезпечує виховання комплексу компетентностей студента.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна базується на знаннях, спільних для курсів гуманітарних дисциплін: історії української культури, культурології, філософії, історії театру, історії балету, історія образотворчого мистецтва, історії хореографічного мистецтва, соціології, тощо.

Мета дисципліни полягає в послідовному, систематичному та комплексному наданні студентам теоретичних знань про художню культуру і розвиток професійної ерудиції. Знайомство з основними теоретичними поняттями мистецтвознавства, особливостями історичних етапів світової образотворчості, декоративно-ужиткового мистецтва та архітектури, пам'ятками світової культури допоможе студентам оволодіти належним рівнем методичної готовності до професійної діяльності, виховати високий рівень художньо-естетичного смаку, креативний підхід у поєднанні традицій та новацій у професійній діяльності.

Завдання:

– наявність ціннісно-орієнтаційної позиції, загальнокультурної ерудиції, широкого кола інтересів, розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії, збереження національних духовних традицій;

– здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань, ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності;

– здатність до пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку, спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу самореалізацію, прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху;

– здатність працювати у команді, до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності.

Опановуючи навчальну дисципліну студент повинен дотримуватися академічної доброчесності, визначеної вимогами ДП «Київський хореографічний коледж».

Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- сформованість системи художньо-естетичних, мистецтвознавчих та культурологічних знань, здатність аналізувати, оцінювати й інтерпретувати культурні явища різних епох, мистець і твори різних стилів, жанрів і форм, уміння висловлювати й аргументувати власні оцінки;

- готовність виконувати функції викладача вищого навчального закладу, володіння базовими знаннями з педагогіки і психології вищої школи та вміння їх реалізувати у навчальній і професійній діяльності, розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки.

Знання: володіти методикою викладання музичних дисциплін, уміти добирати ефективні й педагогічно доцільні форми та методи роботи зі студентами, мати здатність до планування, організації, мотивації, контролю.

Вміння: уміти формувати навчальний репертуар студента для занять в хореографічному класі, володіти методами роботи над музичними творами різної форми, жанру, стилю, мати здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Первісне (доісторичне) та Античне мистецтва.

Тема 1. Введення до історичного вивчення мистецтва. Види і жанри мистецтва. Первісне мистецтво. Основні етапи розвитку. доісторичне мистецтво є важливою частиною європейської культурної спадщини. Історія доісторичного мистецтва як правило поділяється на чотири основні періоди: Кам'яна доба, Неоліт, Бронзова доба та Залізна доба. Більшість артефактів, що збереглися з цих періодів, – це малі скульптури та малюнки в печерах.

Первісне мистецтво: теорії щодо виникнення мистецтва, його призначення. Періодизація мистецтва та його еволюція. Загальна характеристика, основні пам'ятки кожної доби. «Мобільне мистецтво», розвиток скульптури та дрібної пластики – від «натурального макету» до «палеолітичних венер», «стилі» наскельного живопису, основні 8 типи мегалітичної архітектури. Вивчення теми передбачає дослідження основних етапів еволюції первісного мистецтва, пролиття світла на проблему його виникнення (основні теорії), причини, що спонукали людину зайнятися художньою діяльністю. Подано кілька варіантів періодизації первісного мистецтва з поясненням виникнення назв періодів. Пояснюються поняття «анімізм», «фетишизм», «магія», наголошується на поступовому формуванні міфологічного мислення у первісної людини. Аналізується передусім мистецький доробок палеоліту – еволюція скульптурного мислення людини (від «натурального макету» до дрібної пластики - корпус «палеолітичних венер»), твори живопису (наскельні розписи печер сучасної Франції – Труаде-Фрер, Ласко, Мадлен, Іспанії – Альтаміра). Подаються основні стадії еволюції композиційного мислення людини, характеризується колорит

розписів, причини домінування образів тварин у мистецтві, акцентується роль жінки у первісному мистецтві. Особлива увага приділяється також появі архітектури у первісності – подано класифікацію мегалітичних споруд, аналіз основних трьох типів (менгіри, дольмени, кромлехи), їх гіпотетичних функцій. Особлива роль відведена аналізу кромлеха Стоунхендж, теорій його походження та призначення.

Тема 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту. Егейське мистецтво. Крит і Мікени.

Мистецтво Стародавнього Єгипту. Культура Стародавнього Єгипту і досі лишається одним з найяскравіших явищ у культурному надбанні людства. Вона мала величезний вплив не тільки на культурний розвій давніх народів, зокрема греків, але й вплинула на творчість багатьох митців значно пізніших часів.

Мистецтво Давнього Єгипту: основні стадії розвитку (додинастичний період, Раннє, Давнє, Середнє та Нове царства, Пізній період). Міфологія Давнього Єгипту. Мистецтво Передньої Азії. Скульптура як провідний вид мистецтва, основні пам'ятки. Архітектура та скульптура Дворіччя, Ассирії, Вавілона. При вивченні даної теми ознайомлення студентів з матеріалом починається з географічної та хронологічної характеристик мистецького доробку Східних деспотій. Пояснюється політична система, географічні особливості, характеризуються провідні етапи формування міфологічних систем як Давнього Єгипту, так і Передньої Азії. Об'єкт дослідження – архітектура та образотворче мистецтво основних періодів розвитку давньоєгипетського мистецтва. Початок захоплення європейців культурою Давнього Єгипту. Розшифровка писемності та роль у дослідженні культури та мистецтва Єгипту Ж.-Ф.Шампольона, О.Марієтта, Г.Картера. Міфологія Давнього Єгипту, основні цикли міфів: солярні, про походження світу, осіричні. Варіанти періодизації за царствами та династіями. Специфіка поховального культу. Провідні види мистецтва Єгипту доби фараонів. Зв'язок архітектури та скульптури. Додинастичний період як доба формування головних принципів і 9 основних засад мистецтва. Формування канону в мистецтві ілюструється плитою фараона Нармера. Початок еволюції архітектурного типу поховань давніх єгиптян. Доба Давнього царства. Виникнення і розвиток монументального будівництва. Структура поховального комплексу. Аналізуються; поховальний комплекс фараона Джосера в Саккара, піраміда фараона Снофру в Дашурі, ансамбль великих пірамід у Гізе, статуї писаря Каї, зодчого Хеміуна, царевича Каопера. Середнє царство як перехідна ланка в мистецтві Єгипту. Відмова від архітектурного типу піраміди та поява комбінованого типу гробниці. Сонячні храми з обелісками в центрі. Доба Нового царства. Поступова зміна канонів. Звернення до нових типів усипальниць. Початок будівництва скельних гробниць у Фівах (Долина царів, Долина цариць). Комплекс цариці Хатшепсут. Аналізується дрібна пластика доби (статуетки жреця Аменхотепа та його дружини співачки Амона Ранної) Доба Ехнатона (Амарнський

період). Діяльність фараона-реформатора. Нові надбання в храмовій архітектурі. Скульптура доби. Друга половина Нового царства. Аналізуються портрети Аменхотепа IV та членів його родини – дружини Нефертіті та дочок, спадок гробниці Тутанхамона (дрібна пластика, декоративно-прикладне мистецтво). Період правління Рамзеса II. Повернення до традицій Давнього царства, гігантоманія в архітектурі та скульптурі. Аналізуються Рамесеум та комплекс Рамзеса II в Абу-Сімбелі, храмові комплекси Амона-Ра в Карнаку та Луксорі. Пізній період. Синтез єгипетських, македонських і римських традицій і пізнішому періоді історії давньоєгипетського мистецтва.

Крито-мікенське мистецтво. Образотворче мистецтво «гомерівського» періоду. Крито-мікенська доба. Пояснюється природа різних назв доби. Аналізується архітектурний спадок періоду: ансамбль Кносського палацу на Криті, мікенські гробниці. Дається історія віднайдення та відкриття Трої, роль Г.Шлімана в дослідженні давньогрецької культури. Аналізується корпус пам'яток декоративно-ужиткового мистецтва – археологічний матеріал з пагорбу Гіссарлик та Мікен (помертні маски, ритуальний посуд, зброя, прикраси).

Тема 3. Мистецтво Стародавньої Греції та Риму.

Давні греки створили культуру, що була названа у більш пізній час "грецьким дивом". Майже кожне завоювання грецької культури досягло таких висот, що лягло в основу багатьох сторін європейської культури в самих різних її сферах.

Висока класика. «Золота доба» Перікла. Пізня класика. Виокремлення провідних шкіл давньогрецької скульптури, тенденції їх розвитку. Еліністичне мистецтво. Тенденції у скульптурі. Синтез грецьких і римських традицій після завоювання Греції Римом.

Міфологічна система (міфологія доолімпійського та класичного періодів). Періодизація мистецтва Давньої Греції. Акцентується низка ключових понять для античної культури та мистецтва – «краса» та «гармонія», зооантропоморфність богів, формування нового ідеалу краси, знань про пропорції людського тіла.

Ранні періоди – гомерівський та архаїчний. Характеризується архітектура та скульптура, стилі вазопису, класифікація посудів за формами та функціями.

Класика. Періодизація доби розквіту грецької культури та мистецтва. Формування ордерної системи в архітектурі. Доричний, іонічний, коринфський ордери. Структура давньогрецького храму. Засоби оздоблення. Домінування храмових споруд. «Золота» доба Перікла. Формування ансамблю Афінського акрополя. Скульптура класики. Поява нового канону пропорцій людського тіла, роль у цьому процесі теоретичних штудій Поліклета (його трактат «Канон»). Виявлення кількох тенденцій у скульптурі, поступове виокремлення різних шкіл. Творчість Мірона, Фідія, Іктіна, Каллікратата, Мнесікла, Поліклета, Праксителя, Скопаса, Лісіппа, Леохара.

Елінізм. Поступова відмова від співрозмірності та гармонійної простоти образів, тяжіння до гігантоманії та ускладненості композицій, манерності та штучності постав. Поява цікавості до побутового жанру («Хлопчик, що бореться з гусем» Боефа). Синтез локальних традицій із традиціями завойованих Олександром Македонським та приєднаних до Греції держав. Аналізується: вітвар Зевса в Пергамі, колос Родосський (одне з див світу), «Ніка Самофракійська», «Афродіта Мелосська».

Надзвичайно багата і різноманітна спадщина стародавнього Рима. Римські творці залишили після себе чудові мозаїки, фрески, прекрасні скульптурні портрети, грандіозні архітектурні ансамблі. Відчутним внеском до світової культури стали давньоримський театр та література. Неможливо оцінити значення історичних праць Тіта Лівія, промов Ціцерона, поетичних творів Овідія, Горація, Вергілія, сатири Марціала, філософії Лукреція.

Розділ II. Мистецтво Середньовіччя

Тема 4. Мистецтво Візантії

Мистецтво Візантії. Християнство як ідеологічна основа візантійського мистецтва. Типи культової архітектури, способи внутрішнього декору храмів. Типи храмових будівель. Фрески, мозаїки візантійських храмів. Зародження іконопису. Доба іконоборства, її ідеологічне підґрунт.

Собор Св. Софії у Константинополі. Особливості архітектури. Мозаїки, фрески. У Візантії сформувалася теорія образу, зображення, ікони. Особливу сторінку в культурі Візантії займає книжкова мініатюра. Середньовічна книга - це твір мистецтва.

Тема 5. Романське мистецтво. Мистецтво Готики.

Загальна характеристика художньої культури Середньовіччя. Її куртуазний характер. Феномен лицарства. Періодизація. Поняття «романський стиль». Фортифікаційне будівництво романіки. Замкова архітектура Франції, Німеччини, Іспанії.

Романський стиль. Загальна характеристика, стилістичні відмінності, спричинені географією, хронологія. Домінуючі види мистецтва, культова архітектура, фортифікаційне будівництво. Замки Західної Європи: структура замкового комплексу. Романський стиль у Франції, Німеччині, Іспанії – спільні та відмінні риси. Роль скульптури та ілюстрованих рукописних книжок

Формується в умовах розвинутого феодального суспільства (X-XII ст.). Релігія проникає в усі сфери її життя і визначає характер і специфіку мистецтва. Романський храм - це храм-фортеця, суворий, масивний, величний. Він являв собою потужний синтез мистецтв: архітектури, скульптури, живопису.

Готика на терені країн Західної Європи. Злет у культовій архітектурі. Розквіт вітражного мистецтва. Готична храмова скульптура. Готичний храм

як взірць органічного синтезу мистецтв. Національні варіанти готики у Франції, Іспанії, Німеччині.

Готичний стиль як перший загальноєвропейський художній стиль. Франція як колыска готики. Головна роль храмової архітектури. Структура храму і система його зовнішнього та внутрішнього декору. Скульптура в організмі храму. Феномен вітражу. Готичний храм як втілення органічного синтезу мистецтв. Відмінності національних варіантів готики у Франції, Іспанії, Італії, Німеччині

Готична культура - це міська культура. Місто стає центром суспільного і культурного життя середньовічної людини, в мистецтві посилюються світські, реалістичні риси. Величезне значення в культурному просторі готики займає книга. Розквіт книжкової мініатюри відноситься до XIII-XIV ст. Готична книга - це твір мистецтва. Художня сторона готичної мініатюри вражає своєю досконалою розробкою композиції аркуша, віртуозною технікою малюнка, красою чистого локального кольору.

Тема 6. Мистецтво Київської Русі.

Загальна характеристика підґрунтя давньоруського мистецтва. Стилий огляд східнослов'янського мистецтва: міфологія, комплекс скульптурних пам'яток (ідоли). Скіфо-сарматське мистецтво: здобуток царських скіфів у галузі декоративно-ужиткового мистецтва, причини відсутності архітектури й корпусу пам'яток живопису. «Звіриний стиль» у мистецтві скіфів. Скіфські кургани: призначення, структура.

Мистецтво Київської Русі. Зв'язки зі Східною Римською імперією. Візантійські традиції як основа давньоруського мистецтва. Храмове будівництво, монументальний живопис домонгольської доби. Структура православного храму, система його декору. Собор Св. Софії у Києві. Архітектура. Символіка. Мозаїки Св. Софії Київської. Система та символіка. Синтез мистецтв.

Розділ III. Відродження

Тема 7. Раннє Відродження. Мистецтво Високого Відродження.

В мистецтві епохи Відродження прийнято виділяти такі періоди: XIV ст. – Передвідродження (або Проторенесанс), XV ст. - раннє Відродження, кінець XV- XVI ст. - високий Ренесанс, кінець XVI - початок XVII ст. - пізнє Відродження. Символом епохи Відродження, її найвищим злетом, безумовно, є мистецтво. Насамперед у мистецтві знаходив втілення новий гуманістичний світогляд, ствердження гідності і краси реальної людини, її розуму та волі, її творчих сил. Раннє Відродження пов'язане з цілою плеядою майстрів, серед яких визначальною для становлення нового мистецтва стала творчість архітектора Брунеллескі, скульптора Донателло, художника Мазаччо, Ботичеллі, Донателло, П'єро дела Франческо, Мантенья, Джорджоне.

Початок XVI ст. отримав назву високе Відродження (або високий Ренесанс), який вміщує творчість найталановитіших майстрів: Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело. Вже сучасники називали їх божественними. Складається самобутня венеціанська школа живопису (Джорджоне, Тіціан).

Тема 8. Північне мистецтво перед та в періоді Відродження.

В мистецтві Північного Відродження більше позначилося середньовічне світогляд. В ньому більше релігійного почуття, символіки, воно більш умовно за формою, більш архаїчно, більше пов'язано з готикою. Північний Ренесанс запізнюється по відношенню до італійського на ціле століття (XV-XVI ст.).

Мистецтво Нідерландів: брати Ван Ейк, Р.Ван дер Вейден, І.Босх. Творчість П. Брейгеля.

Мистецтво Германії: А.Дюрер, М.Грюневальд, Л.Кранах, Г.Гольбейн, Б. Грін.

Розділ IV. Культура та мистецтво XVI-XIX ст.

Тема 9. Мистецтво маньєризму, бароко та рококо

Маньєризм Італії. Провідні стилістичні риси, притаманні живопису, скульптурі. Загальна культурно-історична характеристика доби. Смісл терміну, його виникнення в XVI ст. Періодизація. Гуманізм Ренесансу. Провідні представники гуманізму в різних галузях культури та мистецтва. Початок «нової ери мистецтва» – розквіт усіх видів мистецтв. Специфіка політичної ситуації, роздробленість Італії та її роль у формуванні характеру культури. Формування нового ідеалу людини, трансформація поняття «краса», роль античної спадщини.

Локальний варіант стилю маньєризм на німецьких землях. Феномен дунайської школи. А. Альтдорфер. Творчість Г. Бальдунга Гріна. Г. фон Аахен як представник маньєризму в німецькому мистецтві.

Іспанський варіант стилю. Роль релігійного аспекту. Творчість А. Берругете, П. Мачуки. Ель Греко як представник іспанського маньєризму. Живописні твори.

Бароко та рококо як провідні художні стилі доби. Загальна характеристика. Комплекс стильових ознак, притаманних для кожного з провідних видів мистецтва. Синтез мистецтв у бароко. Національні варіанти стилю: Голландія, Фландрія, Франція.

Італія як батьківщина стилю. Італійська архітектура доби бароко, майстри, пам'ятки. Внесок Дж.-Л. Берніні у становлення стилю. Рококо як наступний етап у формуванні нового обличчя художньої культури Європи після бароко, його характерне тяжіння до орнаментики.

Голландське мистецтво XVII ст. Творчість Рембрандта. Феномен «малих голландців». Ієрархія жанрів. Розквіт портрету, натюрморту. Ф. Хальс.

Фламандський варіант стилю. Творчий спадок П.-П. Рубенса. Рубенс як майстер кольору. Іспанське мистецтво XVII ст. Живопис Д. Веласкеса

Тема 10. Класицизм. Архітектура. Живопис.

Класицизм як стиль; програма, смислове наповнення, ідеологічне підґрунтя, стилістичні риси. «Класицизму Пуссена» та «Класицизму Давида». Повернення головної ролі на мистецькій арені до Франції за часів правління «короля-сонця».

Розквіт архітектури доби становлення абсолютизму. Палацові ансамблі Франції. Версаль. Роль творчості Н. Пуссена. Героїка творів. Живопис Ж.-Л. Давида.

Тема 11. Мистецтво XVIII ст.

Реалізм у живопису. Творчий спадок його засновників. Роль основних політичних подій к. XVIII – I третини XIX ст. у формуванні нового характеру художньої культури. Доба кількох революцій як формуючий фактор. Зміни в системі цінностей щодо ієрархії жанрів, домінуюче положення побутового жанру в мистецтві.

Романтизм: художній стиль чи напрям. Аналізується природа романтизму як напряму в мистецтві. Нестабільний, мінливий характер романтичних тенденцій, самоусвідомлення творчої особистості в оточуючому середовищі, її трагедійність. Увага до внутрішніх переживань людини, її здатність вагатися і переживати як основний об'єкт вивчення художниками. Романтизм не лише як художній напрям, а як внутрішній стан творчої особистості. Відмінності національних варіантів романтизму. Творчість фундаторів французького романтизму – Е. Делакруа та Т. Жеріко. «Свобода на барикадах» Делакруа та «Пліт «Медузи»» Т. Жеріко як маніфести романтизму в живопису.

Локальні варіанти романтизму Західної Європи. Німецький, англійський варіанти напряму.

Тема 12. Імпресіонізм. Постімпресіонізм.

Імпресіонізм як нова художня течія Франції. Художні салони Франції доби, «Салон відринутих». Виставки імпресіоністів. Творчість живописців і скульпторів, що стали представниками даного творчого методу. Постімпресіонізм.

Імпресіонізм як основний творчий метод II пол. XIX ст. Зародження феномену. Париж як арена для боротьби перших спроб художників нової формації з рутинним сприйняттям ворожого до них Салону. Протистояння старого та нового – академізму. Перші виставки, «салон відринутих». Історія існування товариства, вісім виставок імпресіоністів, поступовий розпад угруповання художників, об'єднаних спільним методом. Париж як сюжетна «червона нитка» в живопису імпресіоністів. Домінування пейзажного жанру та причини цього. Специфіка технологічних особливостей

імпресіоністичного живопису, тяжіння до висвітлення палітри, роботи в умовах пленеру, начерковий та етюдний характер творів.

Постімпресіоністичний художній світ. Творчість постімпресіоністів та поява швидкоплинних нових стилів на їх тлі. Пуантілізм, фовізм, символізм тощо. П. Гоген та синтез французьких та східних традицій у його творчості. В. ван Гог – оповісник нової мови в живопису Франції. А.-М.-Р. де Тулуз-Лотрек-Монфа – людина, що висвітлювала реверс театрального, циркового життя Франції. Творчий доробок П.Сезанна та феномен «сезаннізму» в живопису межі XIX та XX ст.

4. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план навчання

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі:			Усього	У тому числі:		
		л.	п.	с. р.		л.	п.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ I. Первісне (доісторичне) та Античне мистецтва								
Тема 1. Введення до історичного вивчення мистецтва. Види і жанри мистецтва. Первісне мистецтво.	6	2	–	4	7	1	–	6
Тема 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту. Егейське мистецтво. Крит і Мікени.	6	2	–	4	6	–	–	6
Тема 3. Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму	8	2	2	4	7	1	–	6
Розділ II. Мистецтво Середньовіччя								
Тема 4. Мистецтво Візантії.	8	2	2	4	9	1	–	8
Тема 5. Романське мистецтво. Мистецтво Готики.	7	2	1	4	7	1	–	6
Тема 6. Мистецтво Київської Русі.	7	2	1	4	6	–	–	6
Розділ III. Відродження								
Тема 7. Раннє Відродження. Мистецтво Високого Відродження	9	4	1	4	7	1	–	6
Тема 8. Північне мистецтво перед та в періоді Відродження	9	4	1	4	7	1	–	6
Розділ IV. Культура та мистецтво XVI-XIX ст.								
Тема 9. Мистецтво маньєризму, бароко та рококо	10	4	2	4	9	–	1	8
Тема 10. Класицизм. Архітектура. Живопис.	8	2	2	4	9	–	1	8
Тема 11. Мистецтво XVIII ст.	5	2	1	2	8	1	–	7
Тема 12. Реалізм XIX ст. Імпресіонізм. Постімпресіонізм.	7	2	2	3	8	1	–	7
Усього годин	90	30	15	45	90	8	2	80

5. Теми семінарських занять

За навчальним планом не передбачено.

6.1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д. ф.	з. ф.
1	Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму	2	–
2	Мистецтво Візантії.	2	–
3	Романське мистецтво. Мистецтво Готики.	1	–
4	Мистецтво Київської Русі.	1	–
5	Раннє Відродження. Мистецтво Високого Відродження	1	–
6	Північне мистецтво перед та в періоді Відродження	1	–
7	Мистецтво маньєризму, бароко та рококо	2	1
8	Класицизм. Архітектура. Живопис	2	1
9	Мистецтво XVIII ст.	1	–
10	Реалізм XIX ст. Імпресіонізм. Постімпресіонізм.	2	–
	РАЗОМ	15	2

6.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д. ф.	з. ф.
1	Введення до історичного вивчення мистецтва. Види і жанри мистецтва. Первісне мистецтво.	4	6
2	Мистецтво Стародавнього Єгипту. Єгейське мистецтво. Крит і Мікени	4	6
3	Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму	4	6
4	Мистецтво Візантії.	4	8
5	Романське мистецтво. Мистецтво Готики.	4	6
6	Мистецтво Київської Русі.	4	6
7	Раннє Відродження. Мистецтво Високого Відродження	4	6
8	Північне мистецтво перед та в періоді Відродження	4	6
9	Мистецтво маньєризму, бароко та рококо	4	8
10	Класицизм. Архітектура. Живопис	4	8
11	Мистецтво XVIII ст.	2	7
12	Реалізм XIX ст. Імпресіонізм. Постімпресіонізм.	3	7
	РАЗОМ	45	79

7. Методи навчання

У навчальному процесі опанування дисципліни використовуються різноманітні методи на основі таких засад:

- 1) за джерелом знань: словесні, наочні, практичні;
- 2) за відповідним етапом навчання: підготовка до вивчення нового матеріалу, вивчення нового матеріалу, закріплення, контроль і оцінка;
- 3) за способом керівництва навчальною діяльністю: пояснення педагога, самостійна робота студентів;

4) за логікою навчального процесу: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

5) за дидактичною метою: організація навчальної діяльності, стимулювання й релаксація, контроль і оцінка;

6) за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладення, частково-пошукові, дослідницькі.

8. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	Знати: класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів та жанрів; основні мистецькі пам'ятки різних епох.	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань	20%
2	Уміти проводити елементарний мистецький аналіз творів мистецтва, спираючись на знання фахових дисциплін.	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань	20%
3	Знати фахову термінологією.	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань	30%
4	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка практичних завдань	30%

Згідно з освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів згаданої навчальної дисципліни загальні компетентності передбачають:

- уміння аргументувати власну позицію (40%);

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (30%);
- навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень (30%).

8. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми: ЗК-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК-5. Здатність застосовувати на практиці знання, навички та вміння, набуті у результаті навчання; ФК-9. Здатність збирати, аналізувати та синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі фахової інтерпретації. Програмні результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів згаданої навчальної дисципліни, включають:

- використовувати фахову термінологію, обговорювати факти та фахові матеріали зрозумілою і чіткою мовою, застосовувати це в презентаціях, курсових роботах.;
- відповідально та свідомо ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики;
- вміти адекватно оцінювати нову ситуацію та здійснювати пошук можливостей до адаптації та дії в нових умовах. Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання;
- обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу, самостійно обирати критерії для його оцінки;
- вміти здійснювати спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва;
- створювати власний авторський продукт у різних видах і жанрах хореографічного мистецтва з використанням автентичних вітчизняних матеріалів. Вміти відповідними художніми засобами відтворювати креативний задум при реалізації сценічного твору (проекту);
- демонструвати володіння методами виконання фахових дисциплін. Здатність до особистісно-професійного лідерства та успіху;
- здатність вивчати та використовувати історичний досвід світових мистецьких практик;
- вміти аналізувати актуальний стан та тенденції розвитку сучасного мистецтва.

9. Схема формування оцінки

9.1. Форми оцінювання здобувачів вищої освіти:

Практичні	Самостійна робота	Диференційний залік
40 (максимум)	30 (максимум)	30

- семестрове оцінювання:

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу. Перевірка знань здобувачів вищої освіти проводиться за допомогою усного опитування, а також за результатами виконання завдань на практичних заняттях, підготовки рефератів, повідомлень та презентацій з запропонованої теми.

1. *Практичні роботи* (за темами навчальної дисципліни) – 5 балів за кожну.
  2. *Підготовка мультимедійних презентацій* (за темами навчальної дисципліни) – 5 балів за кожну.
  3. *Підсумкова контрольна робота (іспит):* – 20 балів / 12 балів.
- Загальна максимальна сума – 70 балів.

підсумкове оцінювання (у формі заліку).

Підсумкове оцінювання навчальної дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» здійснюється за 100-бальною шкалою (де 30 балів підсумковий контроль – залік).

- форма оцінювання - залік;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 30 балів;
- форма проведення заліку – усні відповіді на два теоретичних питання та одне практичне завдання (по 10 балів за кожне питання);
- Мінімальний пороговий рівень заліку, за яким залік вважається складеним – 18 балів.

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованості з практичних занять;
- Підготовка і своєчасна здача мультимедійних презентацій;
- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи.

Студент, який протягом семестру отримав понад 60 балів, може бути звільнений від підсумкового контролю. У такому випадку підсумковим балом буде сума балів, отримана студентом протягом семестру.

9.2. Організація оцінювання.

Організація оцінювання з навчальної дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» здійснюється протягом семестру, а саме, під час проведення лекційних і практичних занять. Опитування проводяться

під час лекційних занять, презентації розглядаються на практичних заняттях.

Критеріями оцінювання відповіді здобувача вищої освіти під час заліку є:

- повнота розкриття питання – 6 балів;
- логіка викладання – 6 балів;
- використання основної і додаткової літератури – 6 балів;
- аналітичні міркування, вміння роботи висновки – 6 балів;
- уміння пов'язати теорію й практику – 6 балів.

Максимум за залік – 30 балів.

Оцінювання самостійної роботи й активності на практичних заняттях здійснюється за такими критеріями:

- розуміння, ступень засвоєння теорії та методології розглянутих проблем;
- ступень засвоєння фактичного навчального матеріалу;
- ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язання завдань для самостійного опрацювання;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, уміння обґрунтувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Критеріями *практичних завдань* здобувача вищої освіти є:

- глибоке розкриття проблеми, усі завдання виконані – 5 балів;
- тема розкрита неповно / не всі завдання виконані – 3 бали;
- завдання основного матеріалу не глибокі, відповідає мінімальним критеріям – 1 бал.

При оцінюванні практичних завдань до уваги приймається своєчасність здачі виконаних завдань викладачу за мінімальним критерієм – 1 бал.

9.3. Шкала відповідності оцінок (згідно з «Положення про організацію освітнього процесу ДП «Київський хореографічний коледж»)

Оцінка за шкалою (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

10. Рекомендована література

Основна:

1. Бенуа А. История живописи всех времен и народов. - Т.3. - Спб.: Издательский дом «Нева», 2004. - 512 с.
2. Ильина Т. История искусств. Западноевропейское искусство. - М.: Высшая школа, 2006. - 368 с.
3. Романенкова Ю. Історія пластичних мистецтв. – К.НАУ, 2008. - 376 с.
4. Гнедич П. Всемирная история искусств. – М.:Современник, 1996. - 496 с.
5. Гнедич П. История искусств. Северное Возрождение. - М.:Эксмо, 2005. - 145 с.
6. Кабаков И., Кабакова Э. Альтернативная история искусств. - М.:Кербер, 2008. - 256 с.
7. Клеваев В. Лекции по истории искусства. - К.:Факт, 2007. - 720 с.
8. Мировое искусство. Мастера Северного Возрождения.- Спб.:СЗКЭО «Кристалл, - М.: “Оникс», 2006. - 176 с.
9. Романенкова Ю. Мировоззренческие универсалии периодов *Stilwandlung* в мировом художественном процессе. – К.: Химджест, 2010. - 276 с.
10. Романенкова Ю. Школа Фонтенбло у контексті французького мистецтва XVI ст.. – К.: НАКККіМ, 2011. - 248 с.

Додаткова:

1. Алпатов М. Художественные проблемы искусства Древней Греции. – М.: Искусство, 1987. - 206 с.
2. Античное наследие в культуре Возрождения. – М.: Наука, 1984. - 285 с.
3. Арган Дж.К. История итальянского искусства. – В 2-х тт.. – М.: Радуга, 1990.
4. Асеев Ю. Шедевры світової архітектури.– К.: Рад.школа, 1982. - 87 с.
5. Афанасьева В. Малая история искусств. Искусство Древнего Востока. – М.: Искусство, 1976. – 376 с.
6. Бадж У. Легенды о египетских богах. – К.: «Рефл-бук», «Ваклер», 2001. - 304 с.
7. Базен Ж. История истории искусств. От Вазари до наших дней. – М.: Прогресс-Культура, 1994. - 528 с.
8. Бартенев И. Очерки истории архитектурных стилей. – М.: Изобразительное искусство, 1983. – 384 с.
9. Бартенев И. Зодчие итальянского Ренессанса. - М.: Б.С.Г.-ПРЕСС, 2007. - 382 с.
10. Бенеш О. Искусство Северного Возрождения. – М.: Искусство, 1973. - 322 с.
11. Бернсон Б. Живописцы итальянского Возрождения. - М.: Б.С.Г.-ПРЕСС, 2006. - 559 с.

12. Білецький П. Мова образотворчих мистецтв. – К.: Радянська школа, 1973. - 127 с.
13. Білецький П. Мікеланджело. – К.: Мистецтво, 1975. - 395 с.
14. Бирюкова Н. История архитектуры: Учеб. пособие. - М.:ИНФА-М, 2007. - 367 с.
15. Бритова Н. Римский скульптурный портрет. - М.: Искусство, 1975. - 102 с., ил.
16. Брунов Н. Памятники Афинского акрополя. Парфенон и Эрехтейон. – М.: Искусство, 1973. - 174 с.
17. Брунов Н. Очерки по истории архитектуры. - В 2-х тт. - М.: ЗАО Центрполиграф, 2003.
18. Бурнгардт Я. Культура Италии в эпоху Возрождения/. – Смоленск: Русич, 2002. - 448 с.
19. Вазари Дж. Жизнеописания наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих. – В 5-и тт. – М.: Астрель-Аст, 2001.
20. Васильева Н. История мировой живописи. Нидерландская живопись XVI века/Н.Васильева. - М.:Белый город, 2008. - 126 с.
21. Вейгалл А. Эхнатон. - М.: Центрполиграф, 2010. - 191 с.
22. Верман К. История искусства всех времен и народов. – В 3-х тт. – М.: Астрель, 2001.
23. Винничук Л. Люди, нравы, обычаи Древней Греции и Рима. – М. Высшая школа, 1988. - 496 с.
24. Виппер Б. Итальянский Ренессанс/Б. Виппер.– В 2-х тт. - М.: Искусство, 1977.
25. Виппер Б. Искусство Древней Греции. – М.: Наука, 1972. - 436 с.
26. Виппер Б. Введение в историческое изучение искусства. – М.: Искусство, 2008. - 580 с.
27. Власов В. Иллюстрированный художественный словарь. – СПб.: АО «Икар», 1993. - 272 с.
28. Воронина Т., Искусство Возрождения в Нидерландах, Франции, Англии. Памятники мирового искусства. – М.: Искусство, 1994. - 144 с., ил.
29. Всеобщая история искусств. – В 6-и тт. – М.: Искусство, 1960-1965.
30. Гарэн Э. Проблемы итальянского Возрождения. - М.: Прогресс, 1986. – 393 с.
31. Герман М. Импрессионизм. – СПб.: Азбука-классика, 2008. - 520 с.
32. Герман М. Модернизм. – СПб.: Азбука-классика, 2008. - 480 с.
33. Данилова Е. Брунеллески и Флоренция. – М.: Искусство, 1991. - 294 с.
34. Дмитриева Н. Краткая история искусств. – Вып.1. – М.:Искусство, 1985-1993.
35. Дмитриева Н. Искусство Древнего Мира. – М.: Детская литература, 1989. - 206 с.

36. Дунаев Г. Сандро Боттичелли. – М.: Изобразительное искусство, 1977. - 252 с.
37. Забалуева Т. История искусств. Учебник для ВУЗов. – М.: Искусство, 2013. - 128 с.
38. Западноевропейское искусство XVII века//Малая история искусств. – М. Искусство, 1974. - 383 с.
39. Западноевропейское искусство XVIII века//Малая история искусств. – М.Искусство, 1977. - 373 с.
40. История искусства зарубежных стран. – Вып. 1,2. – М.: Изобразительное искусство, 1982-1986.
41. Искусство XX века//Малая история искусств. – М.: Искусство, 1991. - 303 с.
42. Каптерева Т. Искусство Франции XVII века. – М.: Искусство, 1969. - 224 с.
43. Керам К. Боги. Гробницы. Ученые. Роман археологии. – СПб.: Совместно с издательством «Нижегородская ярмарка», 1994. - 367 с.
44. Кинк Х. Как строились египетские пирамиды. – М.: Наука, 1967. - 112 с.
45. Кленгель-Брандт Э. Вавилонская башня. – М.: Наука, 1991. - 157 с.
46. Кленгель-Брандт Э. Древний Вавилон. – Смоленск: Русич, 2001. - 368 с.
47. Крючкова В. Символизм в изобразительном искусстве. – М.: Изобразительное искусство, 1994. - 272 с.
48. Лазарев В. Леонардо да Винчи. – М.: Изд-во Академии наук СССР, 1952. - 110 с.
49. Леонардо да Винчи. Микеланджело. Рафаэль. Рембрандт//Жизнь замечательных людей. – Авт.вступ.ст. Л.Аннинский. – М.: Республика, 1993.- 319 с.
50. Либман М. Донателло. – М.: Искусство, 1962. - 252 с.
51. Лисовский В. Архитектура эпохи Возрождения. – СПб.: Азбука-классика, 2007. - 616 с.
52. Лихачева В. Искусство Византии IV-XV веков. – Л.: Искусство, 1986. - 310 с.
53. Любимов Л Искусство Западной Европы. – М.: Просвещение, 1976. - 319 с.
54. Матвеева Е. Шедевры мировой живописи. Германская живопись XV-XVI веков. – М.: Белый город, 2009. - 126 с.
55. Матье М. Искусство Древнего Египта. – М.: Искусство, 1970. - 197 с.
56. Менар Р. Мифы в искусстве старом и новом. – СПб.: Лениздат, 1993. - 384 с.
57. Миллер Дж. Модерн. - М.:Астрель, 2005. - 240 с.
58. Мириманов В. Малая история искусств: Первобытное и традиционное искусство. – М.: Искусство, 1973. - 320 с.

59. Мировое искусство. Сюрреализм. Сост. И. Мосин. – СПб.: СЗКЭО «Кристалл». - М.: ОНИКС, 2006. - 224 с.
60. Мифы Древней Греции. Сост. И.Яворская. – К.: Муза, 1993. - 250 с.
61. Мифы народов мира. – В 2-х тт. – М.: Советская энциклопедия, 1991.
62. Муратов П. Образы Италии. – М.: Республика, 1994. - 589 с.
63. Неклюдова М. Традиции и новации в русском искусстве конца XIX – начала XX века. – М.: Искусство, 1991. - 396 с.
64. О'Фарелл Дж. Великая мистификация. Загадки гробницы Тутанхамона. - Смоленск: Русич, 2010. - 320 с.
65. Пономарева Т. Итальянская живопись начала XVI века. - М.: Белый город, 2008. - 128 с.
66. Перрюшо А. Жизнь Ренуара. – К.: Мистецтво, 1991. - 340 с.
67. Петрусевич Н. Искусство Франции XV – XVI веков. – Л.: Искусство, 1973. - 223 с.
68. Поло де Болье, М-А. П. Средневековая Франция. - М.: Вече, 2014. - 384 с.
69. Раздольская В. Европейское искусство XIX века. – СПб.: Азбука-классика, 2009. - 368 с.
70. Рафаэль и его время. Отв.ред.Л.Чиколини. – М.Наука, 1986. - 254 с.
71. Ревалд Дж. Постимпрессионизм. – Л.-М.: Искусство, 1962. - 436 с.
72. Рославец Е. Живопись Франции XVII – XVIII веков. – К.: Мистецтво, 1990. - 218 с.
73. Руа Ж.-Ж. История рыцарства. – М.: Алетейа, 2001. - 242 с.
74. Северное Возрождение. Художественные направления и стили. – М.: Олма медиа групп, 2009. - 128 с.
75. Семенов В. Первобытное искусство. – СПб.: Азбука-классика, 2008. - 592 с.
76. Стернин Г. Русская художественная культура второй пол. XIX-
77. нач. XX века. – М.: Советский художник, 1984. - 296 с.
78. Словарь античности. – М.: Прогресс, 1989. - 704 с.
79. Смирнова И. Искусство Италии конца XIII – XV веков. – М.: Искусство, 1987. - 145 с.+ил.

